

KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

NACZELNY ORGAN SAMORZĄDU SPÓŁDZIELCZEGO

00-013 Warszawa, ul. Jasna 1, Skrytka pocztowa 16
e-mail: krs@krs.org.pl, <http://www.krs.org.pl>

tel. +48 22/596-43-00, +48 22/596-45-00
tel./fax +48 22/827-43-21

Warszawa, dnia 25.02.2019 r.

SIB/18/2019/MM

Pan
Jerzy Dąbrowski
Dyrektor Departamentu Rynków Rolnych
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Dyrektore,

W odpowiedzi na otrzymane pismo dotyczące rozwiązań wsparcia rynków rolnych w ramach WPR po 2020 roku, po przeprowadzeniu konsultacji z Krajowymi Związkami Spółdzielczymi, przedstawiamy nasze stanowisko w przedmiotowej sprawie, w zakresie spółdzielczości.

Ad. 1. Zorganizowane formy współpracy producentów rolnych uprawnione do wsparcia

Mocno zróżnicowane rolnictwo polskie, szczególnie pod względem wielkości gospodarstw, potrzebuje nowego impulsu do rozwoju. W krajach Europy Zachodniej rolnicy od bardzo dawna i nieprzerwanie działali w warunkach konkurencji i wolnego rynku. Wymuszało to organizowanie się w większe podmioty, celem sprostania warunkom rynkowym i poprawy sytuacji ekonomicznej. **Naturalną formą takiej organizacji były i są spółdzielnie.** Polskie rolnictwo również musi sprostać wszystkim wymaganiom, które stawia przed nim wolny rynek. Spółdzielnie są w tym procesie niezbędnym ogniwem.

Wsparciem winny być objęte wszystkie działające w Polsce spółdzielnie rolnicze i wiejskie, zarówno powstałe przed 1989 r. – spółdzielnie mleczarskie, rolnicze spółdzielnie produkcyjne, spółdzielnie ogrodnicze i pszczelarskie, spółdzielnie Samopomoc Chłopska, spółdzielnie kółek rolniczych, jak i tworzone po przemianach gospodarczych tj. spółdzielcze grupy producentów rolnych, spółdzielcze organizacje producentów owoców i warzyw, spółdzielcze organizacje producentów w innych branżach produkcji niż owoce i warzywa oraz spółdzielnie rolników (w ramach nowo uchwalonej Ustawy o spółdzielniach rolników). Wsparciem winny być również objęte **związki tych spółdzielni.**

Aby móc sięgnąć po wsparcie, potrzebne jest w warunkach polskich stworzenie również, na ile jest to możliwe, **prostego mechanizmu ubiegania się o w/w projektowaną pomoc w ramach WPR**

po 2020 r. - bez zbędnej biurokratyzacji i formalizmu. W przeciwnym wypadku większość proponowanych form wsparcia może nie znaleźć swojego adresata. Zjawisko to obserwujemy obecnie na przykładzie pomocy na tworzenie grup producentów rolnych w ramach PROW 2014-2020, gdzie środki w dużej części nie zostaną wykorzystane. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak wprowadzenia prostych rozwiązań, z położeniem nacisku na trwałość GPR, o co KRS wnioskuje od wielu lat, składając propozycje rozwiązań.

Jednocześnie z prezentacji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wynika, że duża część środków pomocowych WPR po 2020 r. zarezerwowana jest dla organizacji producentów w rozumieniu przepisów Rozporządzenia PEiR (UE) nr 1308/2013. Niestety, na dzień dzisiejszy, oprócz organizacji producentów owoców i warzyw (wśród których jest ok. 25 spółdzielni), w naszym kraju **brak jest innego typu organizacji producentów (OP), uznanych na mocy w/w rozporządzenia.** Przy zachowaniu obecnego stanu rzeczy, wiązać się to będzie z **brakiem możliwości wsparcia ze znaczących środków pomocy z funduszy UE, przewidzianych wyłącznie dla organizacji producentów i ich zrzeszeń lub organizacji międzybranżowych.** Zgodnie z w/w prezentacją, interwencje w ramach 3 celów dedykowane są wyłącznie organizacjom producentów lub ich zrzeszeniom uznanym na mocy w/w Rozporządzenia PEiR (UE) oraz 5 rodzajów interwencji z możliwością wsparcia dla organizacji międzybranżowych uznanym na podstawie tego rozporządzenia.

Potrzebne jest więc uruchomienie wsparcia na tworzenie OP przewidzianego w PROW 2014-2020 – działanie Tworzenie grup producentów i organizacji producentów. KRS kilkakrotnie wnioskowała w tej sprawie (m.in. w stanowisku z dnia 11.04.2018 r. oraz z dnia 17.12.2018 r. – w załączeniu). Uruchomienie tego wsparcia, jak wskazuje projektowana na lata 2021-2027 pomoc w zakresie rynków rolnych, jest bardzo potrzebne. Członkami organizacji producentów mogą być **osoby fizyczne lub prawne – co jest istotne zarówno dla rolników, jak i spółdzielni.**

W innym przypadku jako spółdzielczość, ale też jako kraj członkowski, utracimy znaczące możliwości wspierania rynków rolnych w różnych sektorach produkcji. W krajach Europy Zachodniej zdecydowana większość rolników zrzeszona jest w spółdzielniach – mających status organizacji producentów (prowadzących skup, handel, część spółdzielni prowadzi również przetwórstwo produktów rolnych). Opisaliśmy ten problem szerzej w w/w stanowiskach KRS.

Ad. 2. Preferowane formy wsparcia (rodzaje interwencji/ działania)

Z uwagi na różnorodny profil działalności spółdzielni w Polsce, środowisko spółdzielcze zainteresowane jest uzyskiwaniem wsparcia rynkowego w ramach WPR po 2020 roku z większości projektowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi interwencji. Rodzaje

interwencji, realizacją których zainteresowane są spółdzielnie i ich związki, przedstawiliśmy w załączniku do niniejszego pisma (tabeli).

Ad. 3. Szacunkowe koszty planowanych działań

Na tym etapie uzgodnień nie jesteśmy w stanie zdefiniować szczegółowo działań w ramach wskazanych w przesłanej prezentacji rodzajów interwencji oraz kosztów tych działań. Skala planowanych działań zależeć będzie bowiem od warunków dostępu do funduszy wsparcia w ramach WPR po 2020 roku, wysokości wsparcia, jak będzie udzielana na jeden podmiot oraz poziomu wsparcia. Dlatego też dane kosztowe możliwe będą do oszacowania na kolejnych etapach prac nad w/w projektowanym wsparciem, po uzyskaniu bliższych informacji o warunkach ubiegania się o wsparcie.

Z poważaniem,

dr inż. Mieczysław Grodzki

Prezes Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej

Załączniki:

Tabela - Preferowane formy wsparcia (rodzaje interwencji/ działania)

Stanowisko KRS z dn. 17.12.2018 r. zawierające rozwiązania dot. uruchomienia wsparcia tworzenia OP